

ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อำนาจกับการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2

**The Relationship Between Power and Decision Making of School
Administrators Under Kanchanaburi Primary Educational
Service Area Office 2**

สุพัตรา กสิวัฒนาวุฒิ,

นิพนธ์ วรรณเวช และ สาโรจน์ เผ่าวงศากุล

มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

Supattra Kasiwattawut,

Nipon Wannawed and Saroch Pauwongsakul

Kanchanaburi Rajabhat University, Thailand

Corresponding Author, E-mail: Kob_kasiwat@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษา การตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา และความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อำนาจกับการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 จำนวน 302 คน โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิตามพื้นที่จัดการศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า

1. การใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับ คือ ด้านอำนาจเชี่ยวชาญ ด้านอำนาจการให้รางวัล ด้านอำนาจการบังคับ ด้านอำนาจอ้างอิง และด้านอำนาจตามกฎหมาย
2. การตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับ คือ ด้านการประเมินผลและปรับปรุงแก้ไข ข้อบกพร่อง ด้านการศึกษาหาทางเลือก ด้านการปฏิบัติตามทางเลือกที่ได้เลือกไว้ ด้านการเลือกทางเลือกที่จะนำไปแก้ปัญหา และด้านการนิยามปัญหา

* วันที่รับบทความ: 31 มกราคม 2565; วันแก้ไขบทความ 16 กุมภาพันธ์ 2565; วันตอบรับบทความ: 19 กุมภาพันธ์ 2565

Received: January 31, 2022; Revised: February 16, 2022; Accepted: February 19, 2022

3. ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อำนาจกับการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

คำสำคัญ: การใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษา; การตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา; ความสัมพันธ์

Abstracts

The purposes of this research were to study the power of school administrators, the decision making of school administrators, and the relationship between the power and decision making of school administrators under Kanchanaburi Primary Educational Service Area Office 2. The samples consisted of 302 teachers and school administrators under Kanchanaburi Primary Educational Service Area Office 2, obtained by stratified random sampling. The research instrument was a five-level- rating scale questionnaire with the reliability at 0.98. The data were analyzed by using percentage, mean, standard deviation, and Pearson's Product Moment Correlation Coefficient.

The results of the study were as follows:

1. The power of school administrators under Kanchanaburi Primary Educational Service Area Office 2 was overall and in each individual aspect at a high level, ranking in the order as follows: expert power, reward power, coercive power, referent power and legitimate power.

2. The decision making of school administrators under Kanchanaburi Primary Educational Service Area Office 2 was overall and in each individual aspect at a high level, ranking in the order as follows: determining performance effectiveness, studying a solution strategy from alternatives, implementing the solution strategy, choosing a solution strategy from alternatives and Identifying the nature of the problem.

3. The relationship between the power and decision making of school administrators under Kanchanaburi Primary Educational Service Area Office 2 was found high positive and moderate at a significant.

Keywords: The Power of School Administrator; The Decision Making of School Administration; The Relationship

บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 มาตรา 65 กำหนดให้รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกันเพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายดังกล่าว โดยให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ และต่อมาได้มีการตราพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2560 โดยยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2561-2580) เป็นยุทธศาสตร์ชาติฉบับแรกของประเทศไทยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย โดยยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้าง

ศักยภาพมนุษย์มีเป้าหมายในการพัฒนาที่สำคัญ คือเพื่อพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ โดยมีประเด็นที่สำคัญในการพัฒนา 7 ประเด็น ได้แก่ การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงใน ศตวรรษที่ 21 การตระหนักถึงพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี ครอบคลุมทั้งกาย ใจ สติปัญญา และสังคม การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพ ทรัพยากรมนุษย์ และการเสริมสร้างศักยภาพการกีฬาในการสร้างคุณค่าทางสังคมและพัฒนาประเทศ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2561 : 8)

แนวคิดการจัดการศึกษา (conceptual design) ตามแผนการศึกษาชาติ ยึดหลักสำคัญในการจัดการศึกษา ประกอบด้วย หลักการจัดการศึกษาเพื่อปวงชน (education for all) หลักการจัดการศึกษาเพื่อความเท่าเทียมและทั่วถึง (inclusive education) หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (sufficiency economy) หลักการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของสังคม (all for education) อีกทั้งยึดตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (sustainable development goals: sdgs 2030) โดยในยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัย และการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ มีเป้าหมายที่สำคัญประการหนึ่ง คือ ครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ได้รับการพัฒนาศักยภาพตามมาตรฐาน มีตัวชี้วัดที่สำคัญคือ ครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาทุกระดับและประเภทการศึกษา ได้รับการพัฒนาตามมาตรฐานวิชาชีพ และสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และระดับความพึงพอใจของครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการพัฒนา และการใช้ประโยชน์จากการพัฒนาเพิ่มขึ้น (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560 : จ-ญ)

สถานศึกษาเป็นองค์กรทางสังคมอย่างหนึ่งที่มีผู้อำนวยการ หรือรองผู้อำนวยการเป็นผู้บริหาร โดยมีบุคคลที่ปฏิบัติงานร่วมกับผู้บริหาร เรียกว่า ผู้ร่วมงานหรือผู้ปฏิบัติการสอน ในการบริหารสถานศึกษา ผู้บริหารที่มีคุณภาพนับได้ว่าเป็นผู้นำในรูปของบุคคลที่มีอำนาจอยู่โดยธรรมชาติ และโดยอำนาจหน้าที่ ก่อให้เกิดประโยชน์กับการปฏิบัติงาน ตลอดจนจูงใจให้มวลสมาชิกเกิดความร่วมมือร่วมใจกันทำงาน จึงเปรียบเสมือนดวงประทีป เป็นสัญลักษณ์หรือจุดรวมพลังของทุกคนในองค์กร และเป็นหลักที่สำคัญยิ่งต่อสถานศึกษา ต่อครู อาจารย์ ต่อหน่วยงานเป็นส่วนรวม นับได้ว่าผู้บริหารเป็นผลสะท้อนของประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาแต่ละแห่งเป็นอย่างมาก การบริหารงานสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลดังกล่าว ผู้บริหารต้องอาศัยอำนาจคอยกำกับในการปฏิบัติหน้าที่ของตน ซึ่งอำนาจนี้เป็นที่ยอมรับกันว่ามีอยู่ในทุกสังคม ในบางกรณีสามารถมองเห็นได้ง่าย แต่ในบางกรณีก็เป็นเรื่องที่สลับซับซ้อน โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหารโรงเรียนหรือผู้บริหารองค์กรไม่สามารถหลีกเลี่ยงประเด็นเกี่ยวกับอำนาจได้ เพราะอำนาจเป็นเครื่องมือสำคัญสำหรับการควบคุมและผลักดันการดำเนินการต่าง ๆ ภายในองค์กร ให้เป็นไปตามนโยบายและจุดประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาและองค์กร นอกจากนี้อำนาจยังสามารถชักจูงบุคคลหรือกลุ่มคนให้ร่วมมือกันทำงานด้วยความเต็มใจ อันเป็นเหตุให้ผลงานนั้นมีประสิทธิภาพและวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ อำนาจ

จึงเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เกิดความมั่นใจในการใช้อำนาจในการบริหารงานมากขึ้น (บริมาส ศิริตรานนท์, 2558 : 1)

ผู้บริหารในองค์กรหรือสถานศึกษา จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมียุทธศาสตร์สำคัญ คือ การวิเคราะห์และสามารถตัดสินใจอย่างรวดเร็ว ซึ่งยุทธศาสตร์ดังกล่าวนี้ผู้บริหารจะต้องเรียนรู้ สร้างความเข้าใจ และฝึกฝนเทคนิควิธีด้านการตัดสินใจอย่างถูกต้องและเหมาะสมอีกด้วย เพื่อจะทำให้องค์กรสามารถปรับตัวในสภาวะแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาได้ สำหรับการตัดสินใจมักถูกมองว่าเป็นการแก้ไขปัญหาที่สะสมมาตั้งแต่อดีต และมีแนวโน้มของความรุนแรงมากขึ้นในอนาคตที่มาสามารถแก้ไขให้หมดไป และยังมีปัญหาใหม่ ๆ เพิ่มขึ้นตามมาอีกด้วย โดยเฉพาะการปรับเปลี่ยนความคิดในการพิจารณาปัญหาในอนาคต กล่าวคือ การป้องกันปัญหาจะเกิดขึ้น นอกจากนี้ปัญหาด้านการพัฒนาองค์กรก็ยังเป็นปัญหาอีกด้านหนึ่งที่ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญ โดยการใช้วิสัยทัศน์หรือการพิจารณาเป้าหมายที่สำคัญขององค์กร ในการพยากรณ์เหตุการณ์ในอนาคต พร้อมทั้งมีการกำหนดทางเลือก เพื่อการแก้ไขปัญหาในแต่ละด้านนั้นด้วย จากการพิจารณาถึงบทบาทและหน้าที่ของผู้บริหารพบว่า หน้าที่ทางการตัดสินใจเป็นบทบาทและหน้าที่ของผู้บริหารที่มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง ดังนั้นผู้บริหารจึงไม่สามารถหลีกเลี่ยงบทบาทด้านการตัดสินใจ (decision-making) ในหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติต่าง ๆ ไปได้ (สมคิด บางโม, 2548 : 107)

ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทและเป็นปัจจัยที่สำคัญต่อการปฏิรูปการศึกษา ผู้บริหารที่ให้ความสำคัญกับงานวิชาการและมีเวลาอยู่ดูแลสถานศึกษาจะเป็นโรงเรียนที่จัดการศึกษาได้ดีและงานวิจัยนี้ยังสะท้อนปัญหาหลายประการที่เกิดขึ้นในความพยายามปฏิรูปการศึกษาของสถานศึกษา การบริหารและจัดการศึกษาจะบรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายของการศึกษา ย่อมต้องอาศัยความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นอย่างมาก กล่าวคือ จะต้องเป็นผู้มีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีความรู้ ความสามารถ และคุณธรรม จริยธรรม เป็นที่ยอมรับยอมรับทั้งความฉลาดทั้งทางสติ ปัญญาทางอารมณ์ การใช้อำนาจหน้าที่ และความฉลาดทางคุณธรรม เท่าที่ปรากฏอยู่ในปัจจุบัน ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวนไม่น้อยยังขาดลักษณะดังกล่าวอย่างมาก ดังจะเห็นได้จากการวิพากษ์วิจารณ์จากสื่อมวลชนมากมาย อาทิ เป็นผู้บริหารโรงเรียนที่ใช้อำนาจในทางมิชอบ เอาแต่ใจทำงานที่โรงเรียนน้อย เน้นประโยชน์ต่อตนเองเป็นหลัก เป็นต้น ซึ่งถ้ามีผู้บริหารโรงเรียนตามลักษณะดังกล่าว ย่อมกระทบต่อการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนมาก (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545 : ๑)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ประกอบด้วย ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ตามกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 ซึ่งให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมขององค์กร คณะบุคคล ทั้งใน

ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาร่วมพัฒนาการจัดการศึกษาให้ได้คุณภาพตามอำนาจและหน้าที่ ส่งผลให้ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทและภาระหน้าที่ที่สำคัญมากในการบริหารงาน

โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 มีหน้าที่จัดการศึกษาภาคบังคับในจังหวัดกาญจนบุรี ในพื้นที่อำเภอท่ามะกา อำเภอพนมทวน และอำเภอห้วยกระเจา ให้นักเรียนเป็นบุคคลที่สำเร็จการศึกษาภาคบังคับ บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของหลักสูตรและเป็นที่ยอมรับของสังคม ดังนั้นเพื่อให้การดำเนินงานตามภารกิจหลักของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการประสบผลสำเร็จ จำเป็นที่ผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งเป็นผู้บริหารระดับต้นต้องเลือกใช้อำนาจและการตัดสินใจที่เหมาะสม เพื่อให้เกิดความร่วมมือที่ดีในการดำเนินงานของหน่วยงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล รายงานผลการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ 2562 ชี้ให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาในสำนักงานเขต 2 มีผลการดำเนินงานในโครงการต่าง ๆ ที่จำเป็นต้องพัฒนาการบริหารจัดการสถานศึกษาตามข้อเสนอแนะ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2, 2563 : 2)

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อำนาจกับการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 เพื่อเป็นแนวทางสำหรับสถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสามารถนำข้อมูลสารสนเทศจากงานวิจัยนี้ไปปรับปรุงหรือวางแผนนโยบายการปฏิบัติงานเพื่อให้การบริหารงานเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2
2. เพื่อศึกษาการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อำนาจกับการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2

ระเบียบวิธีวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 จำนวน 1,400 คน จากสถานศึกษา จำนวน 101 สถานศึกษา

2) กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 จำนวน 302 คน ซึ่งกำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างตามตารางเครซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, p. 608) โดยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1) ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม โดยแบ่งเป็น 4 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (checklist) เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 4 ข้อ คือ เพศ ตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงานและพื้นที่จัดการศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ระดับ จำนวน 25 ข้อ เกี่ยวกับเกี่ยวกับการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ซึ่งมี 5 ด้าน ดังนี้

ด้านอำนาจการให้รางวัล	จำนวน 5 ข้อ
ด้านอำนาจการบังคับ	จำนวน 5 ข้อ
ด้านอำนาจตามกฎหมาย	จำนวน 5 ข้อ
ด้านอำนาจอ้างอิง	จำนวน 5 ข้อ
ด้านอำนาจเชี่ยวชาญ	จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ระดับ จำนวน 25 ข้อ เกี่ยวกับเกี่ยวกับการตัดสินใจผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ซึ่งมี 5 ด้าน ดังนี้

ด้านการนิยามปัญหา	จำนวน 5 ข้อ
ด้านการศึกษาหาทางเลือก	จำนวน 5 ข้อ
ด้านการเลือกทางเลือกที่จะนำไปแก้ปัญหา	จำนวน 5 ข้อ
ด้านการปฏิบัติตามทางเลือกที่ได้เลือกไว้	จำนวน 5 ข้อ
ด้านการประเมินผลและปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง	จำนวน 5 ข้อ

2) คุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ทุกข้อ กระทั่งคำถามได้ผ่านการตรวจสอบจากคณะกรรมการควบคุมการค้นคว้าอิสระและผู้ทรงคุณวุฒิ โดยวิเคราะห์ ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา พบว่า ข้อคำถามมีค่าดัชนีความสอดคล้อง เท่ากับ 1.00 จำนวน 50 ข้อ นำไปทดลองใช้และวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัค ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.98

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการจัดส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 302 ฉบับ และเก็บรวบรวม แบบสอบถามด้วยตนเอง สามารถเก็บแบบสอบถามคืนได้ 302 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถาม ทั้งหมด โดยทำการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถามแล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

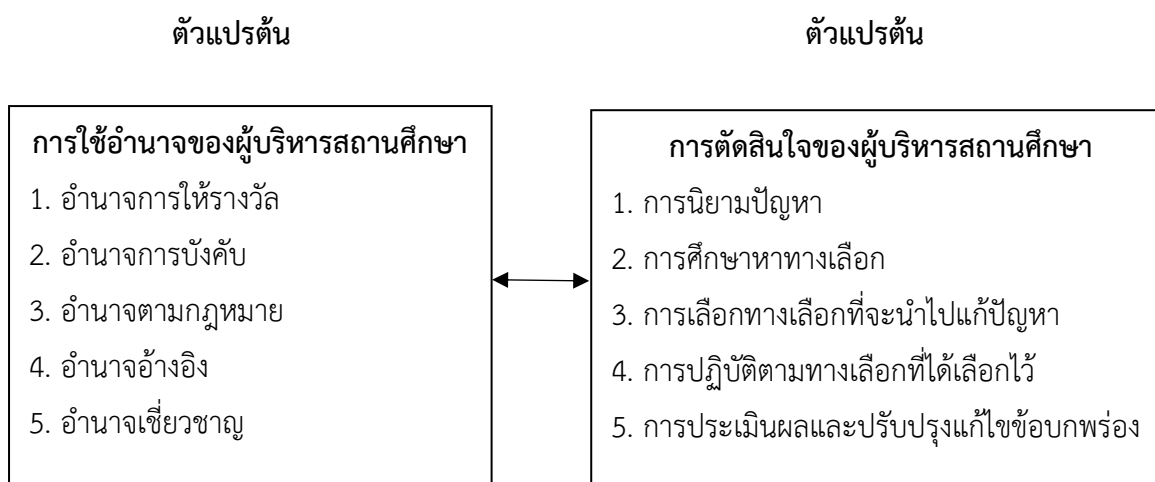
1. นำแบบสอบถามที่ได้รับตอบคืนจากผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 มาตรวจสอบความถูกต้อง และมีความสมบูรณ์ในการตอบ
2. นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามทั้งหมดมาจัดระเบียบข้อมูล ลงรหัส และทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows
3. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (frequency) และร้อยละ (percentage)
4. การวิเคราะห์การใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาและการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย (mean หรือ $\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation หรือ S.D.) จำแนกเป็นรายข้อ รายด้าน และรวมทุกด้าน โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของเบสต์ (Best, 1981, p. 195) ดังนี้

5. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาและการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ด้วยการวิเคราะห์ สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient) โดยกำหนด เกณฑ์การแปลความหมายของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2552 : 314)

- สูงกว่า 0.90 หมายถึง มีความสัมพันธ์ในระดับสูงมาก
- 0.71-0.90 หมายถึง มีความสัมพันธ์ในระดับสูง
- 0.30-0.70 หมายถึง มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง
- ต่ำกว่า 0.30 หมายถึง มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ
- 0.00 หมายถึง ไม่มีความสัมพันธ์กัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อำนาจกับการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎี ฐานอำนาจของเฟรนช์และราเวน (French & Raven, 1968 : 259-270) ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ ด้านอำนาจการให้รางวัล ด้านอำนาจการบังคับ ด้านอำนาจตามกฎหมาย ด้านอำนาจอ้างอิง และด้านอำนาจเชี่ยวชาญ และ กรอบแนวคิดการตัดสินใจในการบริหารสถานศึกษาตามแนวคิดของคอฟแมน (Kaufman, 1974 : 35-43) ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ ด้านการนิยามปัญหา ด้านการศึกษาหาทางเลือก ด้านการเลือกทางเลือกที่จะนำไปแก้ปัญหา ด้านการปฏิบัติตามทางเลือกที่ได้เลือกไว้ และด้านการประเมินผลและปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง ดังภาพที่ 1

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

1. การใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ในภาพรวม รายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ในภาพรวม

การใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. ด้านอำนาจการให้รางวัล	4.33	0.27	มาก
2. ด้านอำนาจการบังคับ	4.33	0.28	มาก

3. ด้านอำนาจตามกฎหมาย	4.25	0.25	มาก
4. ด้านอำนาจอ้างอิง	4.32	0.27	มาก
5. ด้านอำนาจเชี่ยวชาญ	4.33	0.25	มาก
รวมเฉลี่ย	4.31	0.18	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า การใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ในภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.31$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ ด้านอำนาจเชี่ยวชาญ ($\bar{X}=4.33$, S.D.=0.25) รองลงมาคือ ด้านอำนาจการให้รางวัล ($\bar{X}=4.33$, S.D.=0.27) ด้านอำนาจการบังคับ ($\bar{X}=4.33$, S.D.=0.28) ด้านอำนาจอ้างอิง ($\bar{X}=4.32$) และด้านอำนาจตามกฎหมาย ($\bar{X}=4.25$) ตามลำดับ

2. การตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ในภาพรวม รายละเอียดดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ในภาพรวม

การตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. ด้านการนิยามปัญหา	4.24	0.26	มาก
2. ด้านการศึกษาหาทางเลือก	4.31	0.26	มาก
3. ด้านการเลือกทางเลือกที่จะนำไปแก้ปัญหา	4.26	0.29	มาก
4. ด้านการปฏิบัติตามทางเลือกที่ได้เลือกไว้	4.31	0.27	มาก
5. ด้านการประเมินผลและปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง	4.33	0.28	มาก
รวมเฉลี่ย	4.29	0.18	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า การตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ในภาพรวมมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.29$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ ด้านการประเมินผลและปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง ($\bar{X}=4.33$) รองลงมาคือ ด้านการศึกษาหาทางเลือก ($\bar{X}=4.31$, S.D.=0.26)

ด้านการปฏิบัติตามทางเลือกที่ได้เลือกไว้ ($\bar{X}=4.31$, S.D=0.27) ด้านการเลือกทางเลือกที่จะนำไปแก้ปัญหา ($\bar{X}=4.26$) และด้านการนิยามปัญหา ($\bar{X}=4.24$) ตามลำดับ

3. ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อำนาจกับการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 รายละเอียดดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อำนาจกับการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2

การใช้อำนาจ	การตัดสินใจ					
	ด้านการนิยามปัญหา	ด้านการศึกษาหาทางเลือก	ด้านการเลือกทางเลือกที่จะนำไปแก้ปัญหา	ด้านการปฏิบัติตามทางเลือกที่ได้เลือกไว้	ด้านการประเมินผลและปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง	รวมเฉลี่ย
ด้านอำนาจการให้รางวัล	0.20**	0.23**	0.26**	0.95**	0.22**	0.57**
ด้านอำนาจการบังคับ	0.37**	0.22**	0.32**	0.23**	0.98**	0.66**
ด้านอำนาจตามกฎหมาย	0.51**	0.35**	0.36**	0.30**	0.33**	0.57**
ด้านอำนาจอ้างอิง	0.40**	0.24**	0.27**	0.25**	0.37**	0.47**
ด้านอำนาจเชี่ยวชาญ	0.29**	0.53**	0.40**	0.32**	0.35**	0.59**
รวมเฉลี่ย	0.52**	0.45**	0.47**	0.61**	0.67**	0.84**

จากตารางที่ 3 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อำนาจกับการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูง ($r=0.84$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านของการใช้อำนาจกับการ

ตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เรียงลำดับค่าความสัมพันธ์จากมากไปหาน้อย คือ ด้านการประเมินผลและปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง ($r=0.67$) ด้านการปฏิบัติตามทางเลือกที่ได้เลือกไว้ ($r=0.61$) ด้านการนิยามปัญหา ($r=0.52$) และด้านการเลือกทางเลือกที่จะนำไปแก้ปัญหา ($r=0.47$) และด้านการศึกษาหาทางเลือก ($r=0.45$)

อภิปรายผลการวิจัย

1. การใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ในภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ ด้านอำนาจเชี่ยวชาญ รองลงมาคือ ด้านอำนาจการให้รางวัลด้านอำนาจการบังคับ ด้านอำนาจอ้างอิง และด้านอำนาจตามกฎหมาย ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การเข้าสู่ตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ต้องผ่านกระบวนการคัดเลือก สอบคัดเลือกและอบรมหลักสูตรผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถในการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพและที่สำคัญนั้น ผู้บริหารจะต้องอาศัยอำนาจเป็นส่วนช่วยในการดำเนินการปฏิบัติงาน เพราะอำนาจเป็นเครื่องมือสำหรับการควบคุมและผลักดันการดำเนินงานต่าง ๆ ให้เป็นไปตามนโยบายของสถานศึกษา ส่งผลให้ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องใช้อำนาจด้านต่าง ๆ ในการบริหารสถานศึกษา ดังที่ วิเชียร วิทย์อุดม (2550 : 165) กล่าวว่า อำนาจหน้าที่เป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญในองค์การที่จะขาดเสียซึ่งอำนาจหน้าที่ในการบริหารงานไม่ได้ ในการปฏิบัติงานหรือการบริหารงานใด ๆ ถ้าขาดอำนาจหน้าที่แล้ว ก็จะทำให้การทำงานนั้นเกิดความสับสนล่าช้า และขาดประสิทธิภาพและประสิทธิผล อำนาจหน้าที่ดังกล่าวจึงเป็นอำนาจหน้าที่ของผู้บังคับบัญชา ซึ่งจะได้นำซึ่งตำแหน่งที่เป็นทางการ ผู้ที่มีอำนาจหน้าที่ย่อมเป็นผู้ตัดสินใจในขอบเขตของงานในหน้าที่นั้น ๆ ซึ่งจะมีผลกระทบต่อผู้ใต้บังคับบัญชาของเขาได้ และอำนาจหน้าที่นั้นจะต้องใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อเป้าหมายและวัตถุประสงค์ขององค์การนั้น อำนาจหน้าที่จึงเปรียบเสมือนเป็นเครื่องมือการบริหารชนิดหนึ่งและมีความสำคัญต่อองค์การเป็นอย่างมาก ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 จึงใช้อำนาจการบริหารสถานศึกษาอย่างเหมาะสมตามบริบท ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปราณี คาคการณ์ไกล และประเสริฐ อินทร์รักษ์ (2557 : บทคัดย่อ) ศึกษาวิจัยเรื่อง การใช้อำนาจของผู้บริหารที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การใช้อำนาจของผู้บริหาร ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภูมินทร์ คำเขียว และรุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2561 : บทคัดย่อ) ศึกษาวิจัยเรื่อง การใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 ผลการวิจัยพบว่า การใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 อยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน

2. การตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ในภาพรวมมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ ด้านการประเมินผลและปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง รองลงมาคือ ด้านการศึกษาหาทางเลือก ด้านการปฏิบัติตามทางเลือกที่ได้เลือกไว้ ด้านการเลือกทางเลือกที่จะนำไปแก้ปัญหา และด้านการนิยามปัญหา ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ได้เข้ารับการอบรมเพื่อพัฒนาทักษะในการเป็นผู้บริหารที่มีคุณภาพ และสามารถนำสิ่งที่ได้รับจากการพัฒนาตนเองมาปรับใช้ในการบริหารงานได้อย่างเหมาะสม อีกทั้งผู้บริหารมีประสบการณ์และความเชี่ยวชาญในด้านการบริหาร ส่งผลให้เคยพบเจอปัญหาที่หลากหลาย จึงสามารถใช้ความรู้ ทักษะและประสบการณ์มาใช้ในการบวนการตัดสินใจได้อย่างมีคุณภาพ เหมาะสมกับบริบทของสถานการณ์ เพราะการตัดสินใจของผู้บริหารนั้นเป็นสิ่งสำคัญมากต่อผู้บริหารทุกระดับ สำหรับการตัดสินใจเพื่อแก้ปัญหาต่าง ๆ ซึ่งการบริหารองค์การโดยรวมแล้วจะเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้บริหารที่มีการวิเคราะห์อย่างถี่ถ้วนดีแล้ว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จินตนา ปานเปีย (2557 : บทคัดย่อ) ศึกษาวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 ผลการวิจัยพบว่า การตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วราภรณ์ ตันเส็ง (2563 : บทคัดย่อ) ศึกษาวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครู โรงเรียนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกัน

3. ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อำนาจกับการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีความรู้และศิลป์ในการบริหารสถานศึกษา โดยเฉพาะการใช้อำนาจของผู้บริหาร และการตัดสินใจของผู้บริหาร เพื่อให้การบริหารสถานศึกษาเกิดประสิทธิภาพสูงสุด ดังที่ยุกัล (Yukl, 2006 : 148) ได้กล่าวไว้ว่า อำนาจ หมายถึง การที่บุคคลมีความสามารถในการมีอิทธิพลต่อบุคคลอื่น หรือกลุ่มบุคคลอื่น ให้มีพฤติกรรมตลอดจนทัศนคติไปในทิศทางต้องการเพื่อให้งานได้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ กานต์นภัส กลั้วเครือ และอนงค์ สระบัว (2564 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี ผลการวิจัยพบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เช่นเดียวกัน เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อำนาจ

กับการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นรายคู่ของที่มีความสัมพันธ์กันในระดับสูงมาก และรายคู่ที่มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

- 1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จเป็นที่ยอมรับ
- 1.2 ผู้บริหารควรมีการสั่งงานและมอบหมายงานเป็นขั้นตอนตามลำดับของสายงาน
- 1.3 ผู้บริหารควรใช้เทคโนโลยี สารสนเทศช่วยในการพิจารณาการบริหารสถานศึกษา
- 1.4 ผู้บริหารควรกำหนดวิธีการแก้ปัญหาโดยอาศัยข้อมูลต่าง ๆ และสภาพแวดล้อมโดยทั่วไป

ประกอบ

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

- 2.1 ควรมีการศึกษาเรื่อง การใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการจัดการศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2
- 2.2 ควรมีการศึกษาเรื่อง การตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการจัดการศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2

เอกสารอ้างอิง

- กานต์นภัส กลั้มเครือ และอนงค์ สระบัว. (2564). ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษา กับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จังหวัดราชบุรี. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา. 4 (1), 16.
- จินตนา ปานเปีย. (2557). พฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2552). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. กรุงเทพมหานคร: ไทเนรมิตกิจ อินเตอร์ โพรเกรส ซีฟ.
- บริมาส ศิริตรานนท์. (2558). การใช้อำนาจของผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มบางละมุง 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยบูรพา.

- ปราณี คาคการณ์ไกล และประเสริฐ อินทร์รักษ์. (2557). การใช้อำนาจของผู้บริหารที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2. *วารสารบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร*. 5 (1), 67-79.
- ภูมินทร์ คำเขียว และรุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2561, มีนาคม). การใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12. *การประชุมวิชาการระดับชาติ*. กรุงเทพมหานคร.
- วราภรณ์ ต้นเส้ง. (2563). *พฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครู โรงเรียนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา*. ปริญญาโทการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วิเชียร วิทยอดม.. (2550). *ภาวะผู้นำฉบับก้าวหน้ายุค* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพมหานคร: ธีระฟิล์มและโซเท็กซ์.
- สมคิด บางโม. (2548). *องค์การและการจัดการ*. กรุงเทพมหานคร: วิทย์พัฒน์.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2. (2563). *รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีงบประมาณ 2563*. กาญจนบุรี: ผู้แต่ง.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). *สภาพและปัญหาการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาในประเทศไทย*. กรุงเทพมหานคร: ผู้แต่ง.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2561). *ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ.2561-2580 (ฉบับย่อ)*. กรุงเทพมหานคร: ผู้แต่ง.
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564)*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- Best, J. W. (1981). *Research in education* (4th ed.). Englewood cliff: Prentice Hall.
- French, R. P., & Ravan, B. H. (1968). *The bases of social power*. New York: Harper & Row.
- Kaufman, R. A. (1974). *The principal and the system approach in the principalship: Foundations and functions*. New York: Harper & Row.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30, 607-610.
- Yukl, R. D. (2006). *Leadership in organizations*. (6th ed). New Jersey: Pearson Prentice Hall.